

Werken aan een sociaal sterk, eerlijk en levensvatbaar Wormerland

Verkiezingsprogramma PvdA Wormerland 2026-2030

Dit is ons plan voor de komende vier jaar. Geen dik rapport vol mooie woorden, maar een helder en haalbaar programma dat we samen hebben gemaakt. We hebben gesproken met jongeren die geen woning kunnen vinden, met ouders die zich zorgen maken over de energierekening, met ouderen die kleiner willen wonen, met mantelzorgers die over hun grens gaan, met vrijwilligers die onze verenigingen leefbaar houden en met ondernemers die goed personeel zoeken. Uit die gesprekken komt één boodschap duidelijk naar voren: Mensen willen bestaanszekerheid. Ze willen weten dat ze de huur kunnen betalen, dat de energierekening of het verduurzamen van het huis niet tot slapeloze nachten leidt, dat er zorg is als ze ziek worden, dat hun kinderen dezelfde kansen krijgen als ieder ander kind, en dat ze zich veilig voelen in hun eigen straat.

In de afgelopen jaren is dat voor een groeiend aantal inwoners onzeker geworden. De wooncrisis is nog lang niet voorbij. De energierekening is voor veel gezinnen onbetaalbaar. Zorg mijden uit geldzorgen komt steeds vaker voor. En ondertussen merken we de gevolgen van klimaatverandering: wateroverlast in Jisp en Neck, extreme hitte in versteende wijken, bodemdaling die onze huizen aantast. Toch geloven wij dat het anders kan. Juist hier, in Wormerland, kunnen we laten zien dat een sociale, eerlijke en duurzame gemeente mogelijk is. Door te kiezen voor:

- Eerlijk delen – wie het breed heeft, levert een grotere bijdrage dan wie het krap heeft.
- Focus op de uitvoering van woningbouwplannen waarbij wij waken voor behoud van het aandeel sociale huurwoningen van 30% in onze gemeente.
- Sterke publieke voorzieningen – een zwembad, buurthuis, school of huisarts die blijven en voor iedereen bereikbaar zijn.
- Een eerlijke energietransitie – we verduurzamen, maar beginnen bij de slechtste huizen en de laagste inkomens.
- Een gemeente die luistert – die vertrouwen geeft in plaats van wantrouwen, die zegt wat ze doet en doet wat ze zegt.

Een terugkerend thema in dit programma is dus het woord: bestaanszekerheid. Dat betekent een betaalbare woning, een energierekening die te betalen is, zorg zonder geldzorgen, een buurt waar je je veilig voelt, en een gemeente die er voor je is als het tegenzit. We kiezen eerst voor de inwoners die het 't hardst nodig hebben. Want in een sterke en sociale gemeenschap dragen de sterkste schouders de zwaarste lasten.

Wormerland is een prachtige gemeente om te wonen. Waar je 's ochtends de mist over het veld kunt zien optrekken, waar je elkaar nog groet op de straat of in je buurt. Waar het Noord-Hollandse Kanaal, de Knollendammervaart of de Zaan het zicht bepaald, waar de molens draaien, waar je trots bent op de voetbalclub, op het korfbal of waar je vrienden tennissen. Waar je burens voor je klaarstaan als het nodig is. Dit is onze gemeenschap, de gemeente Wormerland. Met dit programma zeggen we: Wormerland is van ons allemaal. En samen maken we het socialer, eerlijker en toekomstbestendig.

Met sociale groet,

PvdA Wormerland

Inhoudsopgave

1.	Eerlijk en betaalbaar wonen – een huis is een recht.....	4
2.	Bestaanszekerheid: rondkomen, meedoen en eigen verantwoordelijkheid	6
3.	Goede zorg en ondersteuning dichtbij	8
4.	Voorzieningen koesteren en toekomstbestendig maken	10
5.	Een groene, gezonde en eerlijke energietransitie	12
6.	Een betrouwbare, benaderbare en levensvatbare gemeente	14

1. Eerlijk en betaalbaar wonen – een huis is een recht

Wonen is een basisbehoefte en het is een basisrecht. Het betekent veiligheid, het betekent zekerheid. Het hebben van een woning, koop of huur, betekent dat mensen zich verder kunnen ontwikkelen in hun persoonlijke leven. Een fatsoenlijk, betaalbaar en duurzaam huis is daarom de basis van een goed leven. Zonder woning geen gezin, geen toekomst. Punt.

In Wormerland is de wooncrisis dagelijks voelbaar. Jongeren blijven veel langer thuis wonen dan dat goed zou zijn of verlaten de gemeente omdat er geen starterswoning is. Gezinnen wachten soms tien jaar op een grotere woning. Ouderen blijven ongewild in een veel te grote eengezinswoning wonen omdat er geen gelijkvloerse alternatieven zijn met vergelijkbare woonlasten. De wachtlijsten bij Parteon en WormerWonen zijn langer dan ooit.

Dat moet en kan radicaal anders. De PvdA wil dat elke inwoner van Wormerland – jong, oud, alleenstaand of met gezin, met een smalle of brede beurs – een betaalbare woning kan vinden die past bij zijn of haar financiële situatie en levensfase.

Om leegstand van woningen tegen te gaan heeft recentelijk de Tweede Kamer ingestemd met een wetswijziging die gemeenten de mogelijkheid geeft om een leegstandsheffing in te voeren, Leegstandsheffing. Dit is een belasting die eigenaren moeten betalen als ze een woning langer dan een bepaalde periode (in het voorbeeld twaalf maanden) leeg laten staan. Naast een leegstandsverordening is dit een zinvol instrument waarmee gemeenten sturing kunnen geven aan woningbezit.

Concreet willen we de komende vier jaar:

- Onverkort handhaven van minimaal 30 % sociale huur + 10 % middeldure huur bij elk nieuwbouwproject. Sociale koop mag niet ten koste gaan van het percentage sociale huur bij nieuwbouw. De PvdA gaat voorstellen om dit in de Huisvestingsverordening en de Doelgroepenverordening opgenomen, zodat van gemeentewege de normering kan worden gehandhaafd.
Geen uitzonderingen. Ook niet in de Poort van Wormer, ook niet bij inbreidingslocaties. Harde norm in het bestemmingsplan. Het doel moet zijn dat ondanks sloop het percentage sociale huurwoningen in heel Wormerland 30% is.
- Zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming bij alle woningen, niet alleen bij de nieuwbouwwoningen.
- De PvdA gaat voorstellen om de Opkoopbescherming in de Huisvestingsverordening op te nemen. Hiermee kan voorkomen worden dat woningen door beleggers worden opgekocht en daardoor niet meer bereikbaar zijn voor de Wormerlandse inwoners.
- Minimaal 4 jaar zelfbewoning en geen opkoop door beleggers. Huizen zijn om in te wonen, niet om grof geld mee te verdienen. Zelfbewoningsplicht moet ook van toepassing zijn op bestaande woningen.
- Leegstand aanpakken
Leegstaande woningen bedrijfspanden, kantoren, winkels, schuren en agrarische gebouwen actief omzetten in woningen. De bestaande leegstandsverordening aanscherpen van kracht laten zijn in de hele gemeente: na zes maanden leegstand neemt de gemeente het initiatief en draagt indien nodig zelf huurders aan. Een leegstandsheffing wordt ingevoerd.

- Woningsplitsing, woningdelen en hospitaverhuur makkelijker maken.
Regels versoepelen zodat huizen efficiënter gebruikt worden.- Kostendelersnorm niet van toepassing verklaren bij hospitaverhuur door mensen met een uitkering.
- Mantelzorgwoningen en knarrenhofjes stimuleren.
Regels verruimen zodat jongeren in hun sociale omgeving, dicht bij hun ouders kunnen wonen of groepen ouderen samen een hofje kunnen bouwen.
- Voorrang voor jongeren en starters met lokale binding
Geboren in Wormerland, opgegroeid, familie of werk hier? Dan voorrang op de wachtlijst.
- Verkoopstop sociale huurwoningen
Samen met Parteon en WormerWonen een volledige verkoopstop afspreken. De sociale voorraad moet groeien, niet krimpen. Nieuwbouw wordt bij voorkeur gericht op de bouw van levensloopbestendige en zorggeschikte woningen Waardoor doorstroming op gang komt en meer bestaande eengezinswoningen beschikbaar komen voor jonge gezinnen.
- Flexwoningen en tijdelijke woonvormen
Zolang de wooncrisis duurt: stimuleren we flexwoningen voor jongeren, statushouders, spoedzoekers en gescheiden ouders.
- Gemeente onderzoekt mogelijkheden om nieuwbouw betaalbaar te houden.
Onderzocht wordt met welke strategieën speculatie wordt voorkomen en regie op betaalbare bouw wordt bewerkstelligd.
- Aandacht voor voorzieningen in de nieuwe wijken.
Geen slaapwijken: de nieuwe buurt hebben in de directe nabijheid een basisschool, huisartsen speelplekken. Woningcorporaties worden nadrukkelijk ondersteund bij de aankoop van woningen en grond.
- Parkeerdruk door langer thuiswonende jongeren aanpakken – bouwen op het Parapluplan Parkeren
Het Parapluplan Parkeren regelt al parkeernormen voor de hele gemeente, maar houdt onvoldoende rekening met de realiteit dat jongeren veel langer thuis wonen en een eigen auto hebben. In oudere wijken leidt dat tot overvolle straten, irritatie en onveilige situaties.
 - Plan actualiseren en uitvoeren met lokale focus.
 - Wijkparkeeronderzoeken met bewoners in drukke buurten, om extra plekken te identificeren (bijv. halve trottoirs, uitritconstructies of kleine parkeerhofjes).

Kortom: een huis is een recht, geen loterij. In Wormerland gaan we ervoor dat iedereen een betaalbare woning vindt – dicht bij familie, werk en voorzieningen. Geen marktverstoring door beleggers, geen wachtlijsten van tien jaar, geen jongeren die wegtrekken vanwege woningnood. Gewoon een eerlijke kans op een eigen thuis.

2. Bestaanszekerheid: rondkomen, meedoen en eigen verantwoordelijkheid

Niemand in Wormerland mag zich zorgen hoeven maken of er aan het eind van de maand nog geld is voor boodschappen, verwarming of de tandarts. Niemand mag zorg mijden uit angst voor kosten. Niemand mag zijn kind van voetbal of muziek halen omdat het niet te betalen is. Klinkt dat als iets dat in Wormerland niet bestaat?

Nog deze zomer verscheen het boek 'Vuistslagen' van Rasit Elibol (ISBN 9789403137391), journalist bij De Groene Amsterdammer. Hij groeide de eerste zestien jaar van zijn leven in armoede op in Wormer. In dit boek beschrijft hij hoe het is om in een rijk land toch te moeten kiezen tussen eten en verwarming, om je te schamen voor je versleten jas en om je klein te voelen omdat je niet mee kunt met schoolreisjes.

Een verhaal van vroeger? Nee. Dat gebeurt nog steeds, ook hier, ook nu, in onze eigen gemeenschap. Bestaanszekerheid is: fatsoenlijk rondkomen, voluit kunnen meedoen en de zekerheid dat er een vangnet is als het even niet lukt.

We zien dat nog steeds een groep inwoners het moeilijk heeft. De energierekening is voor gezinnen een nachtmerrie, kinderen krijgen overgewicht omdat ze te weinig buiten spelen, ouderen zetten de verwarming lager en mensen mijden de huisarts of tandarts uit angst voor het eigen risico. De PvdA-Wormerland wil dat iedereen waardig kan leven, zich verantwoordelijk voelt waar dat kan, en hulp krijgt waar dat nodig is. Concreet willen we de komende vier jaar:

- Ruime gemeentelijke zorgpolis tot 130 % van het sociaal minimum
Deze polis vergoedt volledig het eigen risico, tandarts, bril en fysiotherapie. Zo voorkomen we zorgmijding én hoge kosten op langere termijn.
- De inwonerspasm nu echt in Wormerland
Eén pas voor alle kortingen: sport, cultuur, zwembad, OV, energiebesparende maatregelen en schoolspullen. In samenwerking met Zaanstad starten we een basisversie en koppelen dit aan andere programma's.
- Kinderen in armoede extra steunen
 - Zwemles A + B altijd gratis (zwemles is een basisvaardigheid, geen "tweede sport").
 - Eén sport of culturele activiteit per kind volledig vergoed.
 - Ouders die sparen voor een sport krijgen het gespaarde bedrag door de gemeente verdubbeld.
 - Vergoeding schoolspullenpakket en vergoeding schoolreisjes.
- Overgewicht bij kinderen aanpakken
Samen met alle diëtisten en huisartsen een voorlichtingsprogramma over gezonde voeding en beweging. Voorlichting op scholen en tijdens ouderavonden. Veel méér en betere speelplekken in alle kernen zodat kinderen vanzelf buiten gaan spelen.
- Energiearmoede keihard aanpakken
Gratis energiecoaches en fix brigades aan huis voor lage inkomens. Collectieve isolatie en zonnepanelen voor sociale huur (ook na afschaffen salderingsregeling zoeken we een rendabele oplossing). Niemand wordt afgesloten.
- Schuldenaanpak: voorkomen én snel oplossen
Vroeg signalering via energiebedrijven, verhuurders en zorgverzekeraars. Eén loket, geen

uitzettingen behalve bij fraude. Actieve bekendmaking van alle voorzieningen via verenigingen (en met name Huurders voor Huurders (HvH)), supermarkten, scholen en de landelijke Voorzieningenwijzer. Gratis budgeteer-app aanbieden: eigen verantwoordelijkheid en grip op geld blijven centraal, want dat behoudt waardigheid.

- Re-integratie en werk

Zoveel mogelijk mensen met een bijstand- of arbeidsbeperking aan een gewone baan helpen. Sociale werkplaatsen blijven en worden uitgebreid.

Kortom: we helpen waar het nodig is, maar stimuleren eigen verantwoordelijkheid en betrokkenheid waar dat kan. Zo behoudt iedereen (jong en oud) zijn eigen waardigheid, voelt men zich veilig en gezien, en blijft onze aanpak ook in de toekomst betaalbaar.

3. Goede zorg en ondersteuning dichtbij

Zorg en ondersteuning moeten er zijn op het moment dat jij ze nodig hebt, niet pas als het systeem er klaar voor is.

De mens staat centraal, niet de regel of de bezuiniging. We willen dat iedereen in Wormerland zich veilig voelt, waardig behandeld wordt en zoveel mogelijk eigen regie houdt.

Concreet willen we de komende vier jaar:

- Sociaal team als één vast aanspreekpunt
Voor alle vragen over zorg, jeugdhulp, schulden, werk, wonen en opvoeding. Geen zes verschillende loketten meer; jij hebt één bekend gezicht dat jouw situatie kent en snel kan schakelen, heel goed passend bij de schaalgrootte van onze gemeente.
- Cliëntenraad met ervaringsdeskundigen
We stellen een officiële cliëntenraad in met mensen die zelf ervaring hebben met Wmo, jeugdhulp of armoede, en een adviesrol voor de Adviesraad Sociaal Domein (ASD). Zij denken mee over nieuw beleid en houden ons scherp.
- Mantelzorgers écht beschermen
 - Mantelzorgcompliment blijft en onderzocht wordt op welke alternatieve wijzen dit ook ingevuld kan worden.
 - Respijtzorg via Buitenhuis blijft volledig gefinancierd, inclusief nachtzorg, ook als het Rijk minder geld geeft. Wij vinden het restant in de eigen begroting.
- Voorzorgcirkels en netwerken rond kwetsbare mensen uitbouwen
We ondersteunen en breiden de Voorzorgcirkel actief uit: kleine groepen burens (4–8 mensen) die elkaar helpen bij alledaagse dingen. De succesvolle pilot in de Beerstraat is het begin. Samen met WelzijnWonenPlus richten we nieuwe cirkels op. Dit voorkomt eenzaamheid, overbelasting en zware zorgvragen – en geeft mensen weer een veilig gevoel en sociale contacten.
- Eenzaamheid en vitaliteit ouderen aanpakken
 - Zorgen voor buurtkamers, warme kamers, gezamenlijke maaltijden en koffieuurtjes, niet alleen in Wormer, maar ook in Jisp, Neck, Oost-Knollendam en Wijdewormer.
 - Valtraining én cognitieve valtraining (voor mensen met beginnende geheugenproblemen) in alle kernen.
 - Doelsubsidie blijft ingezet voor valtraining, Koffie & Care en beweegprogramma's. Als het Rijk stopt, reserveren wij dit structureel.
 - Westertil en andere seniorenprogramma's behouden met professionele begeleiding.
- Jeugdhulp zonder wachtlijsten
Extra inkoop van jeugdhulp zodat kinderen en jongeren direct terechtkunnen. Schoolmaatschappelijk werk op alle scholen.
- Eigen bijdrage en verantwoordelijkheid waar gepast
We inventariseren welke langdurige aandoeningen beter onder de Wet langdurige zorg (Wlz) kunnen vallen zodat het Rijk betaalt in plaats van de gemeente. Een PGB vergroot de eigenwaarde en zelfstandigheid van mensen die zorg nodig hebben. Wij stimuleren dit instrument, maar waken over het juiste gebruik ervan.

- **Integrale visie sociaal domein evalueren en uitvoeren**
We evalueren het bestaande integrale beleid en ronden af wat nog openstaat. Bewegen-op-recept en valpreventie worden structureel onderdeel van het aanbod voor senioren.
- Veiligheid en ondermijning
- Criminaliteit en ondermijning aanpakken met extra boa's en cameratoezicht waar nodig.
 - Jeugd- en straathoekwerk met aandacht voor afglijden jongeren in de criminaliteit.

Kortom: zorg en ondersteuning die dichtbij is, snel komt, eigen regie respecteert en waardigheid vooropstelt. We betrekken inwoners actief bij de samenleving, zodat zij zich verantwoordelijk voelen waar dat kan en altijd kunnen rekenen op een helpende hand als dat nodig is.

4. Voorzieningen koesteren en toekomstbestendig maken

Zwembad Het Zwet, de bibliotheek, het theater, onze sportvelden, tennisbanen, buurthuizen, dorpshuizen, parkjes en wandelpaden zijn het cement van onze gemeenschap. Ze zijn de plekken waar kinderen leren zwemmen en spelen, waar we van het zicht genieten of een krantje kunnen lezen, een kopje koffie kunnen drinken, en een krantje lezen, waar we in verenigingsverband sporten en fit blijven, verenigingen repeteren en waar vrijwilligers zich verdienstelijk maken en waar je in het groen gewoon een rondje kunt lopen. De afgelopen jaren stonden ze onder druk: Corona, hoge energierekeningen, achterstallig onderhoud, dreigende bezuinigingen. De PvdA zegt: hier trekken we een streep. Voorzieningen zijn geen luxe, maar basisvoorzieningen waar iedereen recht op heeft. Ze blijven open, ze worden duurzamer en ze blijven betaalbaar – ook voor mensen met een kleine beurs.

En hierbij streven we ook naar een aantrekkelijke en levendige Zaanoever, met aandacht voor cultuurhistorie en duurzaamheid. De aanpak verrommeling langs de kade moet voortgezet worden. Zonder deze plekken zou Wormerland een stuk saaier, killer en eenzamer zijn.

Concreet willen we de komende vier jaar:

- Zwembad Het Zwet blijft en wordt toekomstbestendig
Het Zwet is meer dan een bad: het is de plek waar generaties Wormerlanders hebben leren zwemmen, waar mensen met een beperking revalideren, waar ouderen aquajoggen en waar kinderen in de vakantie spetteren. We verduurzamen het met warmtepomp, zonnepanelen en betere isolatie.. Schoolzwemmen willen we terug, elk kind moet de gelegenheid hebben een zwemdiploma te halen.
- Eén nieuw, modern en duurzaam tenniscomplex
De huidige banen in Wormer zijn versleten en de clubs zijn samen gegaan voor een nieuwe tennisvereniging. We realiseren één nieuw complex, inclusief padelbanen, een nieuw clubhuis en ledverlichting. De oude locaties worden vrijgemaakt voor woningbouw (waarvan minimaal 30% sociaal), waarmee de investering zichzelf zoveel mogelijk terugverdient.
- Een nieuwe, energiezuinige en grotere sporthal
De huidige hallen zijn versleten. We bouwen één nieuwe, multifunctionele hal die groot genoeg is voor wedstrijden, toernooien, schoolgym én evenementen zoals een jaarlijkse sportmarkt.
- Bibliotheek, cultuur en theater blijven bereikbaar
De bibliotheek is een warme huiskamer voor kinderen, werkzoekenden en ouderen. We houden de vestiging in Wormer open, moderniseren waar nodig en blijven investeren in leesbevordering. Theater, muziek- en danslessen blijven we stimuleren en blijft betaalbaar voor iedereen via de inwonerspas. We stimuleren, openlucht evenementen en concerten.
- Buurthuizen en dorpshuizen versterken
Onze buurthuizen en voorzieningen zijn belangrijke ontmoetingsplekken, vormen het hart van onze kernen. We maken ze energieneutraal, rolstoeltoegankelijk en geven ze een breder programma: taalcafé, repair-café, inloopspreekuur, bingo, jeugdsoos.

- Sport en bewegen voor iedereen
Sporten mag nooit een geldkwestie zijn. Via de inwonerspas krijgen kinderen en volwassenen met een laag inkomen 100 % korting op lidmaatschap, zwemles of cursussen. We investeren in buurtsportcoaches, G-sport, ouderen-in-beweging en sporten. Waar passend verzoeken we deelnemers om een eigen bijdrage. Uitgangspunt hierbij is dat inwoners hun eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen.
- Vrijwilligers koesteren
Zonder vrijwilligers geen club, geen zwembad, geen dorpshuis. Bieden gratis trainingen, een jaarlijkse vrijwilligersdag en een “Vrijwilligersloket” voor matching en ondersteuning. Elke vereniging krijgt een vast materiaalbudget.
- Voorzieningen ook buiten het centrum
Niet alles hoeft in Wormer-centrum. We willen in Jisp, Neck, Oost-Knollendam en Wijdewormer kleine, maar goede en volledige voorzieningen: een speelplek (voor alle kinderen - dus ook gehandicapte kinderen), een buurthuis.
- Een aantrekkelijk wandelroute of promenade langs de Zaan voor recreatie en toerisme.
Op uitkijpunten komen bankjes (en prullenbakken), toeristische bewegwijzering en bovendien een gezamenlijke 'toeristische verhaallijn' voor de Zaanbocht.

5. Een groene, gezonde en eerlijke energietransitie

Klimaatverandering is hier. Extreme buien in Jisp en Neck, bloedhitte in versteende wijken, bodemdaling die onze funderingen aantast. Tegelijkertijd zien we gezinnen die de energierekening niet meer kunnen betalen en jongeren die zich afvragen of er ooit een betaalbaar en duurzaam huis voor hen is.

De PvdA kiest voor een sociale en rechtvaardige weg naar een klimaatneutraal Wormerland in 2040. De energietransitie begint bij de mensen met de hoogste rekeningen en de slechtste huizen. Geen luxeproject voor wie het kan betalen, maar een omslag waarin iedereen mee kan en niemand achterblijft.

Concreet willen we de komende vier jaar: Energiearmoede wegwerken.

- Gratis energievoaches en fix brigades aan huis voor lage inkomens.
- Witgoedregeling, inductieplaten, isolatie en zonnepanelen zonder eigen bijdrage voor huishoudens tot 130 % van het minimum.
- Een gemeentelijk noodfonds energiearmoede voor acute situaties.
- Niemand wordt afgesloten van gas of stroom vanwege betalingsproblemen zijn.

Restwarmte van onze eigen bedrijven benutten

Wormerland heeft een unieke troef: restwarmte van Cargill, Lassie en OLAM die nu de lucht in gaat. Wij willen die warmte gebruiken om onze huizen te verwarmen.

- Wij stimuleren een onderzoek naar een lokaal warmtenet gevoed met industriële restwarmte, in samenwerking met Zaanstad, Parteon, WormerWonen, Alliander, PWN en HVC of een ander warmtebedrijf.
- Plaszoom en Molenbuurt sluiten we dan eerste wijken aan op dit warmtenet.
- Transparante afspraken met bedrijven over leveringszekerheid, prijs en CO₂-reductie.
- Inwoners met lage inkomens krijgen extra compensatie als de warmterekening toch stijgt ten opzichte van soortgelijke woningen.

Aardgasvrij, maar eerlijk

- Wijkuitvoeringsplannen samen mét bewoners maken, niet opgelegd van bovenaf.
- Subsidies en renteloze leningen voor isolatie en warmtepompen, met voorrang voor lage inkomens.
- Gratis advies via het Energieloket voor elke inwoner.

Lokale, duurzame energie met eigenaarschap

- Alle scholen, sporthallen en gemeentelijke gebouwen krijgen zonnedaken.
- Steun voor energiecoöperaties waarbij inwoners mede-eigenaar worden van zonneparken, buurtbatterijen of windmolens.
- Pilot aquathermie uit de Zaan en kleinschalige wind waar draagvlak is.

Groene economie en circulaire ambacht

- Bedrijventerreinen worden hubs voor circulaire bedrijven en lokale energieopwekking.
- Nieuwbouw zoveel mogelijk in houtbouw en biobased materialen.
- Samen met mbo's en bedrijven opleiden voor groene banen: isolatiemonteurs, warmtepompinstallateurs, energiecoaches.

Duurzame mobiliteit

- Voldoende openbare laadpalen in elke kern, in samenspraak met bewoners.
- Veilige fietsroutes en betere busverbindingen.
- Elektrische deelauto's en -fietsen laagdrempelig beschikbaar.
- 30 km/u als norm in de bebouwde kom.

Meer groen, minder steen, ruim baan voor water

- Minimaal 10 % stenen eruit in de meest versteende buurten en wijken).
- Extra bomen volgens de 3-30-300-regel.
- Groene daken en waterbergingen tegen wateroverlast.
- Bomen langs de Dorpsstraat
- Ontkoppelen van hemelwaterafvoeren van het rioleringsysteem.
- Terugdringen van overstorten van particulieren en gemeente.
- Samenwerking met Natuurmonumenten en HHNK om de waarde van het Wormer- en Jisperveld meer zichtbaar te maken. De houdbaarheid hangt af van het watermanagement. Het waterpeil moet hoog blijven.

Kortom: een Wormerland dat in 2040 klimaatneutraal is, waar energie betaalbaar blijft, waar restwarmte van onze eigen bedrijven onze huizen verwarmt, en waar de transitie eerlijk en samen met inwoners gebeurt. Want een groene toekomst is alleen een échte toekomst als iedereen mee kan doen.

6. Een betrouwbare, benaderbare en levensvatbare gemeente

De gemeente Wormerland moet er zijn voor jou, niet andersom – en vooral samen met jou, want samen vormen we onze gemeenschap.

Dat betekent: brieven die je begrijpt, graag één loket in plaats van zes, vertrouwen in plaats van wantrouwen, en een gemeenteraad en college die je tegenkomt op de markt, bij de sportvereniging, in de supermarkt of in het buurthuis.

Maar het betekent ook dat wij pal staan voor onze levensvatbaarheid, zolang wij daarbij goede dienstverlening en voorzieningen aan de burgers kunnen blijven bieden. Wormerland heeft verhoudingsgewijs een relatief gezonde financiële uitgangspositie en een sterke gemeenschapszin. Een fusie met een grote buurgemeente leidt lang niet altijd tot betere dienstverlening – dat groter niet beter is hebben we ook geleerd met het drama bij de grootste woningcorporatie, en de teloorgang van grote streekziekenhuizen. Innovatie en efficiency zijn juist bij kleine gemeentes beslist ook heel goed mogelijk. Neem bijvoorbeeld de gemeente Montferland die met een AI-chatbot en slimme digitale oplossingen voorop loopt.

Zelfstandigheid is en blijft daarom voor de PvdA een serieuze en reële optie. We gaan geen overhaaste fusie in omdat anderen dat willen. We kiezen bewust voor een eigen koers zolang dat beter is voor onze inwoners, onze voorzieningen en onze portemonnee.

En dat is precies waar de bestuurlijke toekomst om draait: hoe willen wij het in Wormerland regelen? De PvdA wil dat inwoners daar volop bij betrokken worden. Niet via een snelle peiling of een online formulier, maar via een écht burgerberaad – een gelote groep van 100–150 Wormerlanders die zich vastbijt in de vraag: “Wat is de beste bestuurlijke toekomst voor onze gemeente?”, en waarbij een keuze voor bestuurlijke zelfstandigheid van onze gemeente ook echt een serieuze kans krijgt.

Recentelijk hebben in Den Bosch zo’n honderd inwoners (een dwarsdoorsnede van jong en oud, geboren en nieuwkomers) zich in vier sessies gebogen over burgerparticipatie en kwamen uit op concrete adviezen zoals vaste wijkcontactpersonen en betere feedback op inspraak. Dat beraad leidde tot eensgezindheid en praktische ideeën, zonder dat het uitmondde in muggenziften of “honderd huizen, honderd meningen”. Dit is een inspirerend voorbeeld van burgerberaad. In Wormerland organiseren we zo’n beraad in 2026: geloot uit alle kernen, met deskundige begeleiders, vergoeding voor deelname en echte invloed op de raadsbeslissing.

Zo nemen we gezamenlijk een besluit over zelfstandigheid, samenwerking of fusie – met de stem van de inwoners als leidraad.

Concreet willen we:

- Echte participatie, geen “vinkje”
Participatie mag geen toneelstukje meer zijn. We gaan niet alleen de gebruikelijke inwoners uitnodigen (de mensen die toch al komen), maar actief op zoek naar de stemmen die normaal niet gehoord worden: jongeren, nieuwkomers, mensen met een migratieachtergrond, alleenstaanden, mensen met een beperking, mensen met

geldzorgen. Dat betekent inspraakavonden in buurthuizen én op het voetbalveld, vragenlijsten in meerdere talen, een jeugdraad met echte invloed, en een “meedenkbus” die door de wijken rijdt. Bij elk groot project (Poort van Wormer, nieuwbouwplannen, verkeersplannen) komt er een participatieparagraaf in het raadsvoorstel: wie is bereikt, hoe, en wat is ermee gedaan?

- Duidelijke taal en één loket
Geen brieven meer vol ambtelijke taal. Alle gemeentelijke post moet geschreven zijn alsof je het aan je buurvrouw uitlegt. We richten één fysiek en digitaal loket in voor alle vragen over zorg, werk, schulden, wonen, uitkering en vergunningen. Eén telefoonnummer, één website, één balie in het gemeentehuis waar je binnenloopt en verder wordt geholpen – zonder dat je drie keer je verhaal hoeft te doen.
- Vertrouwen als uitgangspunt
De gemeente moet weer vertrouwen geven in plaats van controleren. Dat betekent: minder huisbezoeken bij bijstandsgerechtigden, meer ruimte voor maatwerk, en stoppen met de “fraudejacht” die vooral gewone mensen treft. We willen een “recht op vergeten” voor kleine vergrijpen uit het verleden, zodat mensen echt een nieuwe start kunnen maken.
- Minder onderzoeken, meer doen
We hebben de afgelopen jaren tientallen rapporten laten maken over Dvan alles en nog wat. Vaak liggen ze daarna in een la. Dat stoppen we. Voortaan alleen onderzoeken als we van tevoren afspreken wat we met de uitkomst doen. En als iets echt urgent is (zwembad, sporthal, Poort van Wormer), dan maken we gewoon een keuze en gaan we aan de slag.
- Transparantie over geld
Inwoners hebben recht om te weten waar hun belastinggeld naartoe gaat. Daarom komt er elk jaar een begrijpelijke “Wat krijgen we ervoor?”-folder bij de aanslag: zoveel naar zorg, zoveel naar zwembad, zoveel naar wegenonderhoud. En we publiceren elk kwartaal een overzicht van grote uitgaven en offertes boven de € 50.000.
- Raad en college dicht bij de mensen
Raadsvergaderingen blijven ’s avonds, maar we gaan ook “raad op locatie”: één keer per jaar in elk dorp of elke wijk. Fractieleden en wethouders houden structureel spreekuur in buurthuizen, bij sportclubs en op de weekmarkt. Voor communicatie van en voor de gemeenteraad komt een communicatiebeleid. We starten een “Wormerland Raad-app” waarop je live kunt meekijken en eventueel vragen kunt stellen tijdens vergaderingen.
- Digitale dienstverlening die werkt voor iedereen
De gemeente moet digitaal goed bereikbaar zijn, maar nooit ten koste van mensen die niet zo digivaardig zijn. Dus: alles online aanvragen moet kunnen, maar wie dat niet wil of kan, krijgt gewoon persoonlijke hulp zonder extra kosten of wachttijd.
- Ambtenaren weer trots maken op hun werk
Onze ambtenaren doen hun best, maar worden vaak opgezaagd met te veel regels en te weinig mensen. Want een betrokken ambtenaar die Wormerland kent, levert betere dienstverlening dan een dure consultant van buiten.

Kortom: een gemeente die luistert, die vertrouwen geeft, die duidelijke keuzes maakt en die er gewoon voor je is. Want Wormerland is van ons allemaal.